

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

De Tempore Paschali. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

henforum, sed tantum viatorum.

4 Non dicuntur Versus nisi in Nocturno, ob eandem causam; cum significant excitationem animorum & conuersionem ad Deum. In Nocturno dicitur, quia in nocte timor adest, ait Amalar. *de Ord. Antiph. cap. 52.* & ob facilem noctis somnum, cum Versu fugandus est animorum torpor.

5 *Hac dies* loco prædictorum dicitur: qui Versus desumptus est à Psalmo, cui titulus est *Alleluia*, vt notat Ruper. *lib. 7. cap. 11.* Ordo Romanus eundem Versum habet, & significat lætitiæ magnitudinem, ex Rup. *lib. 8. cap. 2.* & quod in statu Beatorum sibi inuicem gaudent & gratulantur, Gemma *lib. 3. cap. 128.*

6 Non dicitur ad Primam Symbolum Athanasij; quia in statu Beatorum non est fides, Gemma *loco cit.* qui status representatur in Christi resurrectione.

7 Vesperæ in Ordine Rom. diuidebantur, ita vt duo vltimi Psalmi, *Laudate pueri*, & *In exitu*, cantarentur ad Fontes Baptismales, in quibus baptizati facti sunt pueri, & quasi per mare rubrum transeuntes exierunt de Ægypto: sed vbi non erant Fontes, cantabatur sine diuisione, Dur. *lib. 6. cap. 89.*

8 Feriæ 2. & 3. sunt Festa maiora, quorum meminit Aug. 22. *Ciuit. Dei c. 8.* & in his, & in sequentibus diebus eadem dicuntur quæ in die primo; quia, vt aliàs dictum est, octo dies in Octaua vna dies sunt, vnde & dicitur quotidie, *Hac dies.* Ordo Rom. eundem habet ritum præscribens Homiliam singulis diebus; quem restituit Pius V. addens Homiliam Feriæ tertiæ, in qua paulò ante Pium legebatur Sermo sancti Augustini; & item Feriæ sextæ, in qua Sermo S. Ambrosij legebatur.

De Tempore Paschali.

C A P. X V.

IN Dominica in Albis resumuntur plures Psalmi & Hymni, ex Ord. Rom. vbi additur etiam causa. Deinde, inquit, in sequenti tempore quasi crescentium arborum frondes multiplicantur Psalmi, & recoluntur mores boni diuersorum operum per plures Psalmos. Idem asserit de nouem Lectionibus in hac Dominica Gemma *lib. 4. cap. 117.* Ad Primam non dicitur Psalmus *Confitemini* more Festorum; quia tempus Paschale totum est festiuum, etiam in Officio feriali.

2 In secunda Feria leguntur Actus Apostolorum, ex Decreto Gelasij, & Ordine Romano. indicat August. in *Sermone citato à Demochare Tom. 4. cap. 12.* Scripsit Lucas Romæ eadem Acta anno 61. Neronis quinto, ex Baron. *ad eundem annum.*

3 Psalmi dicuntur hoc tempore, feriales præsertim, sub vna Antiphona *Alleluia*, ex Gemma *loco citato*, quia, sicuti ex Ordine Romano paulò antè diximus, multiplicantur Psalmi quasi arborum frondes; ita ab vna Antiphona, quasi ab vna radice, congruè pendunt. Vide *Sett. 5. cap. 7. n. 5. pag. 74.* aliam causam. Ad Laudes ijdem semper Psalmi dicuntur, ex Gemma *loco citato*; & commemoratio de sola Cruce fit in Breuiarijs M. S. antiquis; quia fuit causa lætitiæ Paschalis, inquit Azor. *lib. 10. cap. 16.* & quia Christus ipse ad gloriam Crucis Vulnera retinuit, ab ea, vel in ea eidem inflicta; quæ passim Apostolis & alijs ostendit his diebus. Oratio verò de Cruce desumpta est à Sacramentario S. Gregorij; sed

sed est Ambrosiana, vt dictum est Tomo primo.

4 In Dominica secunda post Pascha continuatur Lectio Actuum Apostolorum; quia est exemplaris, cum anti- qui legerent in hac & sequenti Domi- nica Apocalypsim, vsq; ad annū 1550. & Responsorialia congruunt Lectio- nibus, repetita in tribus Hebdomadibus, tamquam propria Resurrectionis eius qui tertia die resurrexit.

5 Dominica tertia legitur Apocalyp- sis, quam scripsit Ioannes Apostolus in Patmos: ad quam Insulam relegatus fuit à Domitiano anno decimo eius Imperij, & 14. eiusdem eam scripsit, qui fuit annus Christi. 97. ex Baronio eodem anno in *Annal.*

6 In Dominica quarta legitur Epi- stola Iacobi, quam Eusebius *lib. 2. Hist. cap. 22.* appellat primam earum quæ Catholicæ nominantur; non quòd Iacobus ante Petrum scripserit, sed quia in Canone prima collocatur. Ob- ijt ille anno 63. ex Baronio; & facilè eam scripsit, occasione Hæresum Simo- nis Magi. Responsorialia Dauidica ha- bentur apud Amal. *de Ord. Antiph. cap. 54.* Quòd si hæc Dominica occur- rat die 2. Maij, cum pridie legi debeat initium Epistolæ Iacobi, ob eiusdem Festum, legantur in hac Dominica Lectiones Feriæ 2. sequentis, ad varie- tatem, vti decretum est in postrema Breuiarij recognitione.

7 In Dominica quinta legitur Epi- stola prima S. Petri, scripta anno 45. cum esset Romæ, quam in fine Episto- læ, more illorum temporum ab Apo- stolis vñtato, Babylonem appellat. Et hæc de Dominicis post Pascha; in quibus cur legantur Apostolica facta, & scripta præter Gelasij Decretum, ad- dit causam Ruper. *lib. 10. cap. vlt.* quia

virtute magna reddiderunt Apostoli testimonium Resurrectionis Christi. Orationes à Dominica secunda ad quintam sunt aliæ à Missis, quæ ha- bentur in Sacramentario Gregoriano.

De Litanij maioribus & minoribus.

CAP. XVI.

1 **S**I occurrant Litanix maiores in Paschate, quod accidit an- no 1666. & quando littera Do- minicalis est C, & Epacta xxv. vel xxiv. vt videre est in Tabula no- stra 35. Ordinis perpetui, eo casu transferendæ sunt in Feriam tertiam, ex Decreto S. Rituum Congregationis die 25. Septemb. 1627. cum Procef- sione, in diem quidem Festum, vt populus adfit; non in die Paschatis, nè populus impediatur à Communion- ne Paschali; nève tristari videatur vel minimùm in tanta solemnitate, colo- re violaceo adhibito, & Missa canta- ta de luctu: & consequenter Litanix à priuatis in eadem Feria recitandæ erunt.

2 Aliàs non habebatur in Breuiario Officium de Rogationibus, sed Missa tantùm dicebatur: nunc autem Ho- milia legitur super Euangelium Missæ, & dicitur in Officio Oratio Missæ, quæ habetur in Sacramentario Gregor. De Feria tertia Rogationum nul- la fit in Officio de Festo, etiam Sim- plici, commemoratio.

3 *Qui non inter sunt Processionibus, dicant priuatim Litanias, &c.* quo verbo præcipitur omnibus qui tenentur recitare Horas Canonicas sub morta- li, ex Suar. *lib. 4. de Hor. Can. cap. 25. num. 8. & 9.* Neque de his loquitur Pius V. in Bulla, quando tantùm hor- tatur